

Uputstvo autorima

Informacije o časopisu i naučna politika

Časopis *Zbornik Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja* objavljuje radove na srpskom i engleskom jeziku iz različitih oblasti društvenih nauka, kao što su kriminologija, sociologija, psihologija, penološka andragogija, viktimologija, socijalna patologija i specijalna edukacija. Posvećen je teorijsko-konceptijskim, empirijskim i komparativnim proučavanjima raznovrsnih, prvenstveno aktuelnih, društvenih pojava i problema.

Časopis objavljuje naučne i stručne radove.

Naučni članci: 1) originalni ili izvorni naučni rad (rad u kome se iznose prethodno neobjavljeni rezultati sopstvenih istraživanja naučnim metodom); 2) pregledni rad (rad koji sadrži originalan, detaljan i kritički prikaz istraživačkog problema ili područja u kome je autor ostvario određeni doprinos); 3) kratko ili prethodno saopštenje (originalni naučni rad punog formata, ali manjeg obima ili preliminarnog karaktera); 4) naučna kritika, odnosno polemika (rasprava na određenu naučnu temu zasnovana isključivo na naučnoj argumentaciji i korišćenjem naučne metodologije) i osvrti.

Radovi klasifikovani kao naučni moraju imati dve pozitivne recenzije.

Stručni članci: 1) stručni rad (prilog u kome se nude iskustva korisna za unapređenje profesionalne prakse, ali koja nisu nužno zasnovana na naučnom metodu); 2) informativni prilog (uvodnik, komentar i sl.); 3) prikaz (knjige, slučaja, naučnog događaja, seta podataka i sl.); 4) stručna kritika, odnosno polemika i osvrti.

Časopis objavljuje isključivo radove koji nisu prethodno objavljeni, osim u obliku apstrakta, predavanja, punog teksta još uvek neobjavljenog rada (eng. preprint) i doktorske disertacije ili master rada, niti se razmatraju za objavljivanje na drugom mestu.

Svi prijavljeni radovi se, pre slanja na recenziju, proveravaju na plagijarizam i autoplagijarizam.

Radovi koji su prihvaćeni za objavljivanje publikuju se po redosledu koji utvrđuje glavni urednik.

Otvoreni pristup

Časopis se izdaje u režimu otvorenog pristupa (Green Open Access). Celokupan sadržaj dostupan je korisnicima besplatno. Postupak prijavljivanja rukopisa, recenzije, obrada i objavljivanje rada su besplatni.

Licenciranje

Objavljeni radovi se distribuiraju pod uslovima Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0).

Politika samoarhiviranja

Autorima je dozvoljeno da objavljenju verziju rada deponuju u institucionalni ili tematski repozitorijum ili da je objave na ličnim internet stranicama (uključujući i profile na društvenim mrežama za istraživače, kao što su ResearchGate, Academia.edu, itd.), na internet stranici institucije u kojoj su zaposleni u bilo koje vreme nakon objavljivanja u časopisu. Autori su obavezni da pritom navedu pun bibliografski opis članka objavljenog u časopisu *Zbornik Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja* (autori, naslov rada, naslov časopisa, volumen, sveska, paginacija) i da postave link, kako na identifikator digitalnog objekta (DOI) tog članka, tako i na korišćenu licencu.

Politika otvorenog pristupa primarnim podacima i njihovog arhiviranja

Sa ciljem ostvarivanja otvorenog pristupa primarnim podacima, časopis *Zbornik Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja* podržava i autorima predlaže prilaganje primarnih podataka dobijenih tokom istraživanja, a koji su dostupni u odgovarajućim repozitorijumima i zadovoljavaju međunarodne standarde interoperabilnosti, potencijalno imaju dodeljen jedinstveni identifikator, opremljeni su adekvatnim metapodacima i zaštićeni standardizovanom mašinski čitljivom licencom.

Smernice u vezi sa korišćenjem veštačke inteligencije i AI alata u časopisima

U skladu sa ICMJE smernicama i WAME preporukama u vezi sa primenom veštačke inteligencije i AI alata i chatbotova (npr. ChatGPT) u pisanju naučnih izveštaja, časopis *Zbornik Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja* podržava sledeće preporuke: 1) AI alati ne mogu biti autori ili koautori; 2) autori treba jasno da navedu kada su AI alati korišćeni i kako su oni korišćeni; 3) autori snose svu odgovornost za celokupan sadržaj rukopisa, njegovu tačnost i integritet, odnosno odsustvo plagijata, što uključuje i one delove, izjave i materijale koji potiču od AI alata; i 4) uredništvo zadržava pravo provere autentičnosti rada.

Prijavljivanje rukopisa

Rukopisi se prijavljuju putem elektronske pošte (sekretarredakcijeiksi@gmail.com).

Prijavljivanjem rukopisa autori garantuju da rukopis nije prethodno objavljen, niti je u postupku donošenja odluke o objavljivanju u drugom časopisu, da su svi autori pregledali rad pre prijavljivanja i saglasni sa objavljivanjem u časopisu *Zbornik Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja*, kao i da su kao autori navedena sva i samo ona lica koja su značajno doprinela sadržaju rukopisa. Potpisana *Izjava o autorstvu* je sastavni deo prijavljivanja rada.

Za rukopise koji izveštavaju o istraživanjima na ljudskim subjektima autori garantuju da je dobijena informisana saglasnost i da je procedura sprovedena u skladu sa Helsinškom deklaracijom. Za rukopise u kojima se koriste instrumenti i softveri autori garantuju da imaju odgovarajuća zakonska prava.

Ukoliko rukopis sadrži ranije objavljene ilustracije (slike, grafikone i sl.), autori su u obavezi da dostave dozvolu za njihovo publikovanje od vlasnika autorskih prava.

Obaveza je autora da u rukopisu navedu da li su u finansijskom ili bilo kom drugom bitnom sukobu interesa koji bi mogao da utiče na njihove rezultate ili interpretaciju rezultata.

Recenziranje rukopisa

Časopis *Zbornik Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja* primenjuje postupak dvostruko anonimnog recenziranja. Rukopise nezavisno ocenjuju najmanje dva recenzenta. Recenzenti se biraju isključivo prema tome da li raspolažu relevantnim znanjima za ocenu rukopisa. Glavni urednik zadržava pravo da bez upućivanja na recenziju odbije rukopise koji nisu pripremljeni u skladu sa ovim uputstvom, ne odgovaraju tematici časopisa ili ne ispunjavaju uslove za objavljivanje.

Recenzente imenuje glavni urednik samostalno ili na predlog članova uredništva. Pored rukopisa, recenzentima se šalje uputstvo za ocenjivanje koje sadrži obrazac recenzije.

Originalni rukopis i recenzije ocenjuje urednik i donosi jednu od sledećih odluka: 1) objaviti bez izmena; 2) objaviti uz predložene izmene; 3) izmeniti i vratiti na recenziju; 4) rukopis nije za objavljivanje. Ukoliko recenzije nisu saglasne, urednik može tražiti dodatna objašnjenja od recenzentata ili angažovati trećeg recenzenta.

Po završetku postupka recenzije, autorima se šalju anonimne recenzije i komentari urednika. Od autora se očekuje da u roku od mesec dana dostave revidiran rukopis sa jasno obeleženim izmenama i prateće pismo sa odgovorima na komentare recenzenata i urednika.

Konačna verzija prihvaćenog rukopisa dostavlja se autorima na uvid i odobravanje. Autori mogu uneti samo minimalne izmene u roku od tri dana. Nakon ove faze rukopis se ne može revidirati.

Priprema rukopisa

Naslovna strana

Odvojeno od rukopisa, kao poseban dokument treba priložiti naslovnu stranu koja sadrži: 1) naslov rada (isti naslov se navodi i u tekstu rukopisa); 2) podatke o autorima: ime, srednje slovo i prezime, godina rođenja, afilijacija i e-adresa; 3) podatke o autoru zaduženom za korespondenciju: ime i prezime, afilijacija, službena poštanska adresa i e-adresa; 4) kratak naslov rada (do 50 znakova sa razmacima).

Preporuka je da se priloži ORCID identifikator za svakog autora.

Za radove koji su nastali kao rezultat istraživanja na projektima, u napomeni treba navesti naziv finansijera projekta, naziv i broj projekta. Za radove koji su prethodno delimično izloženi na naučnom ili stručnom skupu, u napomeni treba navesti podatke o skupu. Za radove koji su deo doktorske disertacije ili master rada, u napomeni treba navesti podatke o doktorskoj disertaciji ili master radu.

Format rukopisa

Rukopis treba da bude napisan latinicom u tekst procesoru Microsoft Word, na stranici formata A4, sa marginama od 2,54 cm, fontom Times New Roman (12 tačaka) i duplim proredom. Stranice se ne numerišu.

Naslov rada piše se velikim početnim slovom, podebljano i centrirano, font 14. Kratak naslov (do 50 znakova bez razmaka) piše se u zaglavlju (header) velikim slovima. Naslovi prvog reda (naslovi odeljaka) pišu se velikim početnim slovom, podebljano, centrirano, font 12. Naslovi drugog reda pišu se velikim početnim slovom, podebljano i poravnato ulevo. Naslovi trećeg reda pišu se velikim početnim slovom, podebljano, uvučeno i sa tačkom na kraju, nakon čega u nastavku sledi tekst rada. Naslovi četvrtog reda pišu se velikim početnim slovom, podebljano, kurzivom, uvučeno i sa tačkom na kraju, nakon čega sledi tekst rada. Naslovi petog reda pišu se velikim početnim slovom, kurzivom, uvučeno i sa tačkom na kraju, nakon čega sledi tekst rada. Naslovi se ne numerišu.

Dužina rukopisa

Originalni naučni radovi i pregledni radovi treba da budu obima do 30.000 znakova, ne računajući reference, tabele, grafikone i zahvalnicu. Uredništvo može odobriti objavljivanje radova većeg obima kada izražavanje naučnog sadržaja to zahteva.

Kratka ili prethodna saopštenja, naučne kritike, polemike ili osvrti i stručni radovi treba da budu obima do 10.000 znakova, ne računajući reference, tabele, grafikone i zahvalnicu.

Informativni prilozi i prikazi treba da budu dužine do 5.000 znakova.

Jezik

Rukopis treba da bude napisan jasno i jezički korektno. Neuredni rukopisi, sa većim brojem pravopisnih i gramatičkih grešaka neće biti prihvaćeni. Uredništvo zadržava pravo na lekturu i korekturu radova pre objavljivanja, a predložene izmene se dostavljaju autorima na uvid i odobravanje.

Naslov

Naslov rada treba da bude sažet i informativan, usklađen sa temom rada i da sadrži reči prikladne za pretraživanje i indeksiranje. Naslov rada se dostavlja na srpskom i engleskom jeziku.

Apstrakt

Apstrakt dužine do 250 reči dostavlja se na srpskom i engleskom jeziku. U apstraktu ne treba navoditi reference. Preporuka je da apstrakt originalnih naučnih radova i preglednih radova bude strukturisan sa istaknutim naslovima odeljaka: Uvod, Cilj, Metode, Rezultati i Zaključak. Za ostale kategorije radova preporučuje se nestrukturisan apstrakt, izuzimajući prikaze za koje apstrakt nije obavezan.

Ključne reči

Uz apstrakt treba dostaviti tri do osam ključnih reči na srpskom i engleskom jeziku. Ključne reči treba da budu relevantne za temu rada, prikladne za pretraživanje i indeksiranje.

Ključne reči se navode ispod apstrakta i međusobno razdvajaju zapedom.

Keywords: one, two, three

Ključne reči: jedan, dva, tri

Skraćenice

Za svaku skraćenicu koja se koristi u rukopisu pri prvom navođenju treba navesti pun naziv.

General Data Protection Regulation (GDPR), Zakonik o krivičnom postupku (ZKP), International Classification of Functioning, Disability, and Health for Children and Youth (ICF-CY), Measuring the Quality of Prison Life (MQPL) survey

Standardne skraćenice ne treba definišati, npr. *df*, *SD*.

Rezultati i statistika

Rezultate treba predstaviti pregledno i jasno, koristeći tabele ili grafikone, bez dupliranja. Oznake primenjenih statističkih testova pišu se kurzivom (npr., *F*, *t*, *p*), sa izuzetkom simbola grčkog alfabeta (npr. χ^2 , α).

Primeri: $F(4, 87) = 20.53, p < .001, \text{partial } \eta^2 = .49$

$\chi^2(3) = 13.73, p = .003, V = .10$

$r = -.34, p < .05$

Decimalne brojeve treba pisati sa tačkom. Nule ne treba pisati kada se izveštava o statistici čija je apsolutna vrednost teorijski ograničena na raspon 0–1 (npr. *r*, *p*, α). Decimalne brojeve treba zaokružiti na dve decimale, osim procenata koji se zaokružuju na jednu decimalu i rezultata za koje je podatak o razlikama na trećoj decimali važan (npr. *p*). Ne navoditi *p* = .000.

Tabele, grafikoni i slike

Tabele i grafikoni treba da budu sačinjeni u Word formatu ili nekom Word kompatibilnom formatu i označeni arapskim brojevima, po redu pojavljivanja u tekstu i naslovom koji ih jasno opisuje. Tabele, slike i grafikone treba sastaviti tako da budu razumljivi bez pozivanja na tekst. U tekstu se navode na sledeći način: „U Tabeli 1...“ i : „Na Grafikonu 1...“. Napomena u kojoj se objašnjava njihov sadržaj, uključujući skraćenice i zvezdice kojima se označava verovatnoća, navodi se ispod tabele, grafikona ili slike.

Redni broj i oznaka tabele, grafikona i slike se piše iznad njih, podebljano, poravnato ulevo. Naslov tabele, grafikona i slike se piše ispod njihovog rednog broja i oznake, velikim početnim slovom, kurzivom i poravnato ulevo.

Tabele ne treba da sadrže vertikalne linije. Horizontalne linije treba koristiti na vrhu i dnu tabele i za odvajanje zaglavlja od ostalih redova. Sve tekstualne unose treba pisati velikim početnim slovom. Naslove u zaglavlju i sve unose treba pisati centrirano, osim unosa u krajnjoj levoj koloni koji treba da budu pomereni ulevo, bez tačke na kraju.

Grafikoni i slike treba da budu čitljivi po veličini i rezoluciji. Legendu koja objašnjava slimbole treba pozicionirati unutar granica grafikona ili slike.

Table 1

Sample structure and comparison in relation to the gender and age of the participants

Variable	CP		TD		χ^2 (df)	p	ϕ
	n	%	n	%			
Gender							
Male	61	55.5	66	49.3			
Female	49	44.5	68	50.7	0.70 (1)	.403	.06
Age							
7–12	48	43.6	73	54.5			
13–18	62	56.4	61	45.5	2.42 (1)	.120	-.11

Note: CP – Group of children with cerebral palsy (n = 110); TD – group of children with typical development (n = 134).

Tabela 2

Obrazac participacije u okruženju zajednice: Korelacija frekventnosti pojedinačnih aktivnosti i uzrasta ispitanika

Frekventnost aktivnosti u zajednici	Uzrast ^a	
	CP	TR
1. Izlasci (u komšiluku)	-.223 *	.001
2. Događaji u zajednici	-.133	.088
3. Organizovane fizičke aktivnosti	.256 **	-.168
4. Slobodne fizičke aktivnosti	-.134	-.213 *

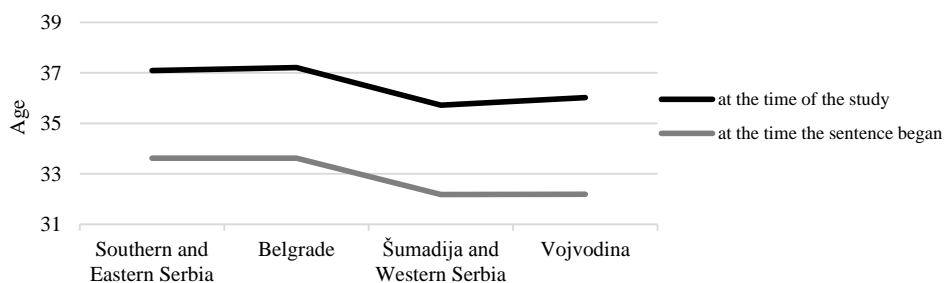
Napomena: CP – Grupa ispitanika s cerebralnom paralizom (n = 110); TR – Grupa ispitanika tipičnog razvoja (n = 134).

^a Prikazane su vrednosti Spirmanove korelacije ranga

* p < .05. ** p < .01.

Figure 1

Age of offenders with compulsory drug addiction treatment in different regions of Serbia

Zahvalnica / Finansiranje

U zahvalnici na kraju teksta navodi se finansijska pomoć, tehnička pomoć, saveti i sl.

Fusnote

Fusnote je dozvoljeno koristiti samo izuzetno, i to za davanje dodatnih informacija ili materijala zaštićen autorskim pravima. Informacije u fusnoti treba da budu sažete i ne bi trebalo da sadrže dugačke pasuse.

Pravila citiranja u okviru teksta

Citiranje korišćenih izvora u tekstu rada i navođenje referenci u spisku referenci treba uskladiti sa važećom verzijom Priručnika *Američke psihološke asocijacije*, tzv. APA 7 priručnik.

U slučaju da se u tekstu citira izvor koji ima jednog ili dva autora, uvek se navode njihova prezimena i godina izdanja.

Odgovorno kreiranje javne politike je od presudnog značaja za stabilnost kvaliteta zatvorskog života (Liebling, 2008).

Potrebno je više pažnje posvetiti edukaciji osoba sa oštećenjem vida cilju povećanja znanja o seksualnom i reproduktivnom zdravlju (Stekić, 2022).

Raznovrsnost participacije u rekreativnim aktivnostima pokazuje najveći longitudinalni pad (Imms & Adair, 2017).

Kada je reč o normativno-strateškom okviru u oblasti zaštite dece od nasilja u institucijama u Republici Srbiji i Bosni i Hercegovini, njihova usmerenost je slična, bez većih razlika u sadržaju (Branković & Tanasijević, 2022).

Ukoliko se prezimena autora navode kao deo rečenice, godina izdavanja se navodi kao deo rečenice ili se navodi u zagradi nakon prezimena autora.

McKercher and Darcy (2018) proposed ...

U istraživanju objavljenom 2022. godine, Stekić preporučuje da ...

Kao što su zaključili Branković i Tanasijević (2022), usmerenost normativno-strateških okvira ...

Pri prvom navođenju van zagrade, prezimena stranih autora treba transkribovati, pri čemu unutar zagrade treba navesti prezimena u originalu.

Sumirajući nalaze o barijerama u transportu, Djuri i Luk (Duri & Luke, 2022) uočavaju ...

Preuzimanje i doslovno navođenje tuđih delova teksta iz izvora treba da bude obeleženo znakovima navoda. Iza kraćeg citiranog odlomka van navodnika se stavlja zapeta posle godine izdanja, a zatim skraćunica „str.“ i broj stranice sa koje je citat preuzet. Ukoliko je tekst rada na engleskom, koristi se skraćunica „p.“, odnosno „pp.“ ako odlomak ili odlomci padaju na više stranica originalnog teksta. Uzastopni brojevi stranica se odvajaju crtom.

Jedno od mogućih objašnjenja je da je terapeutsko institucionalno okruženje ono okruženje u kome “ima malo ili nimalo nasilja i agresije” (Collins & Munroe, 2004, str. 131).

For older persons, prison is a “difficult place in which to be old” (Ginn, 2012, p. 2).

The personal construct theory provides “very little a priori knowledge about aggression” and is best suited “within the psychotherapeutic setting and other approaches dealing primarily with the individual level of analysis” (Drdarević, 2021, pp. 100–101).

Invalidnost, dakle, uključuje disfunkcionalnost na jednom ili na više nivoa: oštećenje (na nivou tela i delova tela), ograničenje aktivnosti (na nivou cele osobe) i ograničavanje participacije (na društvenom nivou; World Health Organization [WHO], 2002, str. 10, 19).

Citirani odlomak koji sadrži 40 ili više reči postavlja se u uvučenom obliku „bloka“, bez stavljanja navodnika. Citat u zagradi pojavljuje se nakon završne interpunkcije, odnosno tačke koja zatvara

blok. Za svaki citat duži od 350 slovnih mesta autor mora imati pismeno odobrenje vlasnika autorskih prava, koje treba da priloži.

Changes in participation over the life course, as well as differences in levels of participation between people or settings, are likely to occur as a result of complex transactions among the following: aspects of the individual that develop over time; the context or setting in which participation occurs, including the nature of the participation activities; and the overarching environment in which people live. (Imms et al., 2017, p. 22).

Ako se citira izvor koji ima tri i više autora, pri prvom i svakom narednom citiranju, navodi se samo prezime prvog autora uz prateću oznaku „et al.“ u okviru zagrade i van zagrade, sa izuzetkom oznake „i saradnici“ koja se navodi u okviru rečenice ukoliko je tekst rada napisan na srpskom jeziku.

Having social support is crucial as it facilitates engagement in activities (Smith et al., 2021).

Prescott et al. (2020) confirmed that ...

Odnos prema socijalnom okruženju je neke od poteškoća bivših osuđenika (Đorović et al., 2020).

U istraživanju Đorovića i saradnika (2020) nadeno je da ...

Ukoliko dva ili više autora imaju isto prezime, ispred svakog treba dodati početno slovo imena.

Naučne diskusije na temu merenja participacije i evaluacije rada zdravstvenih službi se preklapaju (G. King et al., 2007; S. King et al., 1996).

Ukoliko je prvi ili jedini autor institucija, navodi se pun naziv institucije, odnosno može se navesti naziv organizacije i uvesti skraćena koja se koristi umesto naziva u narednim citatima.

Prema izveštaju Nacionalne organizacije osoba sa invaliditetom (2017) ...

Telehealth is “the use of telecommunications and virtual technology to deliver health care outside of traditional health-care facilities”, as outlined by the World Health Organization (WHO, 2020, p. 4).

Pri citiranju više izvora, odnosno referenci, njihov redosled se uspostavlja prema abecednom redu prema prezimenu(ima) autora, a izvori se odvajaju interpunkcijskim znakom tačka sa zapeatom. Više referenci sa istim prezimenima autora se navode hronološki prema godini objavljivanja, međusobno odvojene zapeatama, poštujući pravilo: (a) bez datuma/„n.d.“ citati, (b) datirani citati i (c) citati „u štampi” ili “in press”.

Primer: (Anaby et al., 2022; Canadian Institutes of Health Research, 2016; Ciccone, n.d., 2010; Dew & Boydell, 2017; Soper et al., 2019, 2020, 2021; Tanimu, 2010; Vujičić, 2023)

U slučaju da postoji više referenci sa (a) tri ili više autora, (b) istim prvim autorima i (c) istim godinama objavljivanja, reference se ne navode u uobičajenom ugovorenom obliku. Liste prezimena u citatima su proširene tako da sadrže prezimena dovoljnog broja autora, osim prvog autora, da bi se pokazale razlike među ovim referencama. Ukoliko je potrebno zbirno citirati više referenci sa identičnim listama autora i godinama izdavanja, unose se oznake po abecednom redu („a“, „b“, „c“) pored godine izdanja, s tim što se iste oznake unose i u spisku referenci, odnosno poštujući pravilo: (a) bez datuma/„n.d.“ citati, (b) datirani citati i (c) citati „u štampi” ili “in press”.

Ciccone (n.d.-a, 2023a, 2023b, in press-a) confirmed that ...

Istraživanja ometenosti su kako empirijska (Imms, King, et al., 2017; Milićević & Klič, 2014a), tako i teorijska (Imms, Granlund, et al., 2017; Milićević & Klič, 2014b).

Citiranje sekundarnog izvora, odnosno rada koji je citiran u primarnom izvoru, ali nije konsultovan, treba da sadrži prezime(na) autora i godinu rada koji je citiran u primarnom izvoru, nakon kojih sledi zarez, fraza „citirano kod“ ili “as cited in” i primarni izovr. Samo primarni izovr se navodi spisku referenci.

The Prison Reform Trust (2016, as cited in Turner et al., 2018) presented a different approach.

Early studies showed that over 50% of adults with cerebral palsy were employed (Klapper & Birch, 1966, as cited in Murphy et al., 2000).

Luvaser i saradnici (Levasseur et al., 2010, citirano kod Piškur et al., 2014, str. 213) ističu da ...

Lična komunikacija, kao što je e-mail, lični intervju, privatno ili nearhivirano pismo ili telefonski razgovor, dokumentuje se samo kroz citate, bez navođenja u spisku referenci.

Uz pismenu saglasnost i odobrenje autora Džin En Samers (Jean Ann Summers, lična prepiska, 26.1.2014), pristupilo se ...

The study was intended to allow us to develop precisely this ‘sense of practice’ (Bottoms, personal communication, 2008)...

Pravila navođenja referenci u spisku referenci

Sve reference na koje se autor pozvao u radu pišu se latinicom, prema APA 7 standardima, na kraju rada, u odeljku *Literatura*. Koristiti podešavanje: *Paragraph – Indentation – Hanging*.

Bibliografske jedinice se navode abecednim redom, prema prezimenu prvog autora. U slučaju više radova čiji prvi autori imaju ista prezimena, reference se navode abecedno prema imenu, odnosno inicijalima. Ukoliko ima više bibliografskih jedinica od istog autora, kriterijum je godina izdanja i to prema hronološkom redu, od ranije izdatih radova ka novijim, odnosno poštujući pravilo: (a) bibliografske jedinice bez datuma/„n.d.“, (b) datirane bibliografske jedinice i (c) bibliografske jedinice „u štampi” ili “in press”. U slučaju da ima i koautorskih radova sa istim prvim autorom, tada radove sa koautorstvom treba navesti iza autorskih prema prezimenu prvog sledećeg autora. Ako bibliografska jedinica nema autora, naziv institucije ili naslov dela zauzima prvo mesto. Prefiksi u vidu određenih ili neodređenih članova (npr. a, the) se ne uzimaju u obzir prilikom određivanja redosleda.

Primer:

American Psychiatric Association. (2013).
 Axelsson, A. K. (2015).
 Axelsson, A. K., Granlund, M., & Wilder, J. (2013).
 Constructive. (n.d.).
Crimes of specific and basic intent. (n.d.).
 Criminal Code of the Republic of Serbia, RS Official Gazette, No. 55/2014, 35/2019.
 Ilijić, Lj. (2019).
 Ilijić, Lj., & Pavićević, O. (2019).
 Imms, C., & Adair, B. (2017).
 Imms, C., Adair, B., Keen, D., Ullenhag, A., Rosenbaum, P., & Granlund, M. (2016).
 McDowell, B. C., Duffy, C., & Parkes, J. (2015).
 McHugh, M. C., & Howard, D. E. (2017).
 Milićević, M., & Klič, I. (2014a).
 Milićević, M., & Klič, I. (2014b).
Publication manual of the American Psychological Association (7th ed.). (2020).
 Soper, A. K., Cross, A., Rosenbaum, P., & Gorter, J. W. (2020).
 Soper, A. K., Cross, A., Rosenbaum, P., & Gorter, J. W. (2021).
 von Elm, E., Altman, D. G., Egger, M., Pocock, S. J., Gøtzsche, P. C., & Vandenbroucke, J. P. (2007).
 von Luxburg, U. (2007).
 WHOQOL Group. (1993).
 World Health Organization. (2020).

Ako rad ima do 20 autora, u spisku referenci se navode imena svih autora. Ukoliko broj autora prelazi 20, potrebno je navesti prvih 19 i trotačkom (...) ih odvojiti od poslednjeg autora.

Ukoliko je saopštenje sa skupa štampano u celini (proceeding), treba slediti pravila navođenja poglavlja u monografijama ili radova u tematskim zbornicima.

Ukoliko je za referencu dostupan DOI broj, neophodno je navesti u formatu linka.

Primer: <https://doi.org/10.47152/rkkp.58.3.1>

Članak u časopisu

- Anaby, D. (2018). Towards a new generation of participation-based interventions for adolescents with disabilities: the impact of the environment and the need for individual-based designs. *Developmental Medicine & Child Neurology*, 60(8), 735–736. <https://doi.org/10.1111/dmcn.13749>
- Anaby, D., Khetani, M., Piskur, B., van der Holst, M., Bedell, G., Schakel, F., de Kloet, A., Simeonsson, R., & Imms, C. (2022). Towards a paradigm shift in pediatric rehabilitation: accelerating the uptake of evidence on participation into routine clinical practice. *Disability and Rehabilitation*, 44(9), 1746–1757. <https://doi.org/10.1080/09638288.2021.1903102>
- Holmes, E. A., O'Connor, R. C., Perry, V. H., Tracey, I., Wessely, S., Arseneault, L., Ballard, C., Christensen, H., Cohen Silver, R., Everall, I., Ford, T., John, A., Kabir, T., King, K., Madan, I., Michie, S., Przybylski, A. K., Shafran, R., Sweeney, A., ... Bullmore, E. (2020). Multidisciplinary research priorities for the COVID-19 pandemic: a call for action for mental health science. *The Lancet Psychiatry*, 7(6), 547–560. [https://doi.org/10.1016/S2215-0366\(20\)30168-1](https://doi.org/10.1016/S2215-0366(20)30168-1)
- Karić, J. B., & Kordić, M. B. (2022). Stavovi sportskih trenera prema gluvoći kao indikator stvaranja inkluzivne klime. *Specijalna edukacija i rehabilitacija*, 21(4), 283-295. <https://doi.org/10.5937/specedreh21-38710>
- Liebling, A. (2008). Incentives and earned privileges revisited: Fairness, discretion, and the quality of prison life. *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention*, 9(Suppl. 1), 25–41. <https://doi.org/10.1080/14043850802450773>

Knjiga

- American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders (DSM-5®)*. American Psychiatric Publishing.
- Milićević, M. (2020). *Community participation of children with cerebral palsy in Serbia: Conceptual considerations and evaluation*. Institute of Criminological and Sociological Research. <https://doi.org/10.47152/127442>
- Pavićević, O., Bulatović, A., & Ilijić, Lj. (2019). *Otpornost – asimetrija makro diskursa i mikro procesa*. Institut za kriminološka i sociološka istraživanja.

Poglavlje u monografiji ili tematskom zborniku

- Aday, R. H., & Krabill, J. J. (2013). Older and Geriatric Offenders: Critical Issues for the 21st Century. In L. Gideon (Ed.), *Special Needs Offenders in Correctional Institutions* (pp. 203–232). SAGE Publications, Inc. <https://doi.org/10.4135/9781452275444.n7>
- Imms, C. (2020). The Nature of Participation. In C. Imms & G. Dido (Eds.), *Participation: Optimising Outcomes in Childhood-Onset Neurodisability* (pp. 5–11). Mac Keith Press.
- Jovašević, D. (2015). Dete kao žrtva ubistva u pravu Srbije. U M. Hughson & Z. Stevanović (Ur.), *Kriminal i društvo Srbija: izazovi društvene dezintegracije, društvene regulacije i očuvanja životne sredine* (str. 333–344). Institut za kriminološka i sociološka istraživanja.
- Liebling, A., Hulley, S., & Crewe, B. (2012). Conceptualising and measuring the quality of prison life. In D. Gadd, S. Karstedt, & S. F. Messner (Eds.), *The SAGE Handbook of Criminological Research Methods* (pp. 358–372). SAGE Publications Ltd. <http://dx.doi.org/10.4135/9781446268285.n24>
- Loewenthal, K. M., & Lewis, C. A. (2018). *An introduction to psychological tests and scales* (2nd ed.). Psychology press.

Saopštenje sa skupa

- Lazarević, E., & Vujačić, M. (2011, 25–26. novembar). *Deca sa smetnjama u razvoju u redovnoj školi: mogućnosti za podsticanje stvaralaštva, saradnje i inicijative* [rezime saopštenja sa skupa]. XIV međunarodna naučna konferencija „Pedagoška istraživanja i školska praksa“, Beograd, Srbija.
- Marriott, H. (2022, September 13–15). *A novel approach in educating healthcare professionals and users on the benefits of exercise in children and young people – Moving Medicine UK* [Paper presentation].

The international symposium CAPA 2022 – Capturing the Magic, Participation for all, Beitostølen, Norway.

Trajković, M., Popović-Čitić, B., & Bukvić Branković, L. (2023, 31. mart–2. april). *Intercultural sensitivity of primary and secondary school students in Belgrade: Gender and age specificities* [Paper presentation]. XXIX Scientific Conference Empirical Studies in Psychology, Belgrade, Serbia.

Kubiček, A., & Marković, A. (2022). Hate speech towards Roma children in digital space: Discourse analyses of user's comments. In I. Stevanović & M. Kolaković-Bojović (Eds.), *International Scientific Thematic Conference "Children and the Challenges of the Digital Environment"*, Palić, 16–17 June 2022 (pp. 65–82). Institute of Criminological and Sociological Research.

Disertacije i teze

Enterkin, J. (1996). *Female prison officers in men's prisons* [Doctoral dissertation]. University of Cambridge.

Demeši Drljan, Č. (2011). *Faktori rizika i karakteristike dečje cerebralne paralize* [doktorska disertacija]. Medicinski fakultet u Novom Sadu.

Teovanović, P. (2013). *Sklonost kognitivnim pristrasnostima* [doktorska disertacija, Univerzitet u Beogradu]. NaRDuS. https://hdl.handle.net/21.15107/rcub_nardus_3303

Tišma, O. (2019). *Značaj porodične funkcionalnosti na karakter socijalne rehabilitacije lečenih zavisnika od psihoaktivnih supstanci* [master rad, Univerzitet u Beogradu]. rFASPER. https://hdl.handle.net/21.15107/rcub_rfasper_4566

Reference bez autora

Zakon o socijalnoj zaštiti, Službeni glasnik Republike Srbije br. 24/11. (2011).

World Health Organization (WHO). (2004). *International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10)*. World Health Organization.

Veb stranica

Human Rights Watch. (2020, March 26). *Protect Rights of People with Disabilities During COVID-19: Ensure Access to Information, Essential Services For Those Most at Risk*. <https://www.hrw.org/news/2020/03/26/protect-rights-people-disabilities-during-covid-19>

Law on Execution of Criminal Sanctions, RS Official Gazette, No. 55/2014 & 35/2019 (2020). https://www.mpravde.gov.rs/files/LAW_ON_EXECUTION_OF_CRIMINAL_SANCTIONS.pdf

Merrick, R. (2020, March 20). *Coronavirus: NHS doctors to be given guidelines to decide which victims go on ventilators*. Independent. <https://www.independent.co.uk/news/uk/politics/coronavirus-boris-johnson-uk-doctor-victims-intensive-care-ventilator-italy-a9415356.html>

Pecking order. (n.d.). In *Encyclopædia Britannica*. Encyclopædia Britannica Inc. Retrieved February 12, 2023, from <https://www.britannica.com/dictionary/pecking-order>

UNICEF. (2020). *COVID-19: Considerations for Children and Adults with Disabilities*. <https://www.unicef.org/media/125956/file/COVID-19-response-considerations-for-people-with-disabilities-190320.pdf>

Baze podataka

Aristovnik, Aleksander, M. G., Tjijptadi, D., Hen, M., Machin-Mastromatteo, J. D., Boafu, I. M., Benkari, N., Yao, C., Yusof, N., Gericota, M., Kral, P., Lutala, P., Sharabati, A.-A., Kar, S. K., Verulava, T., Oducado, R. M., Terano, H. J., Olaniyan, O. F., Pu, B., Faris, M., ... Al., E. (2021). *Impacts of the Covid-19 Pandemic on Life of Higher Education Students: Global Survey Dataset from the First Wave* [Data set]. Mendeley Data. <https://doi.org/10.17632/88y3nffs82.2>

Mertens, G., Duijndam, S., Lodder, P., Smeets, T., & Roelands, S. (2020). *Tracking fear levels for the coronavirus (COVID-19)* [Data set]. OSF. <https://doi.org/10.17605/OSF.IO/RYNDG>